

Nr 306.

Av herr Andersson i Dunker, *angående ersättning för skadegörelse genom älg.*

På många platser i vårt lands skogsbygder anställas årligen stora skador av älgarna såväl å ungsbogen som å växande gröda. Från tidiga våren till dess sista havren skördats livnära sig älgarna till stor del på täppor och åkrar av den gröda, som brukaren skulle behöva till sitt eget uppehälle och sin boskaps utfodring. Genom jordbrukets i övrigt betryckta läge bli dessa av älgarna åstadkomna skador än mer kännbara. I all synnerhet är detta fallet för alla dem, som bruka annans jord men icke genom jakträtt kunna ha möjlighet att få någon ersättning för skadan. Samma förhållande gäller även för de egna jordbrukare, vars hemman äro belägna inuti eller invid större skogsmarker, men vars gårdar äro så små, att de under den korta jakttiden ha ringa eller ingen utsikt att nedlägga någon älg.

Att förhållandena verkligen äro mycket bekymmersamma och kräva en ändring framgår av ett enda exempel på sådan skadegörelse, som under år 1928 förekom vid ett gods i västra Södermanland, för vilket utförlig redogörelse här bifogas. Av denna redogörelse framgår, att arrendatorer och torpare under detta gods efter en till synes noggrann uppskattning ledo en förlust genom skador av älg under ett enda år på icke mindre än 5 536 kronor. Av detta exempel torde vara klart, att dylika skador och förluster i hela landet gå till mycket betydande belopp.

Då dessa av älgar förorsakade skador i mycket stor utsträckning drabba dem, som icke ha möjlighet att genom jakt få ersättning för skadan, torde åtgärder från det allmännas sida att bereda dessa ersättning för liden skada vara påkallade.

Jag föreslår därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag rörande ersättning för skadegörelse genom älg.

Stockholm den 21 januari 1929.

Harald Andersson
i Dunker.

Avskrift.

Protokoll hållet vid sammanträde med arrendatorer och torpare å Högsjögodset inom V. Vingåkers socken lördagen den 5 januari 1929.

§ 1.

Att leda mötets förhandlingar utsågs undertecknad Lindén.

§ 2.

Till att justera dagens protokoll utsågs arrendatorn Arvid Karlsson, Bresätter, och torparen Nils Andersson, Bresätters Soldattorp.

§ 3.

Närvarande voro Albin Lindén, Bistorp, K. E. Hill, Knutstorp, Arvid Karlsson, Bresätter, Nils Andersson, Bresätters Soldattorp, August Brink, Hult, Oskar Nilsson, Perstorp, Evert Åhlund, Roligheten, Bernh. Lyberg, Klastorp, Karl Gustafsson, Vedermodan, Gustaf Larsson Björkmon, Karl Eriksson, Kikurn, Gustaf Malm, Hagalund, Hugo Eriksson, St. Slångbäcken, Axel Andersson, Fredrikstorp, Karl Gustafsson, Trögbol, Albert Andersson, Hasselbacken, John Larsson, Sliparbol, Karl Larsson, St. Ölång, David Dahlman, Haddetorp, Erik Eriksson, Ölångstugan, Albert Larsson, St. Land, David Eriksson, Ås, Karl Larsson, Åsatorp, August Karlsson, Gate, Charles Eriksson, Gate Soldattorp, L. E. Olsson, Finnhult, G. W. Lööv, Finninge, Anders Ceder, Finningestugan, August Åhlund, Finnstorp, C. J. Pettersson, Kristinetorp, Teodor Karlsson, Bondgöl, Axel Karlsson, Birhållstorp, Karl Johansson, Karstorp, Malkom Johansson, Tovekärr, Knut Eriksson, Bagge-mon och Karl Karlsson, Kilsbacken.

§ 4.

Vid sammanträdet uppgavs och värdesattes följande under år 1928 av älg anställd skadegörelse å brukarnas grödor å den del av godset, som ligger uti V. Vingåkers socken av Södermanlands län. En del av dessa skador har av opartiska män värdesatts före skörden.

N a m n å torp och gård	Skadad höstsäd				Skadad havre				Summa Kronor	
	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor		
Klastorp	—	—	—	—	0,75	1 000	14	140	—	140
Vedermodan	—	—	—	—	1,75	2 360	14	330	40	330
Perstorp	0,50	300	19	57	2,25	1 500	14	210	—	267
Trögbol.....	—	—	—	—	2,—	1 100	14	154	—	154
Fredrikstorp	—	—	—	—	1,50	1 000	14	140	—	140
Hagalund	—	—	—	—	0,75	500	14	70	—	70
Knutstorp.....	—	—	—	—	4,50	1 150	14	161	—	161
Kikurn	—	—	—	—	2,50	500	14	70	—	70

N a m n å torp och gård	Skadad höstsäd				Skadad havre				Summa Kronor
	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor	areal har	kg min- skad skörd	å pris öre	Kronor	
Hult	2,—	350	19	66	3,25	1 600	14	234	300
Bresätters Soldattorp	—	—	—	—	1,50	500	14	70	70
Slängbäcken, Stora	—	—	—	—	2,25	500	14	70	70
Björkmon	—	—	—	—	1,75	1 000	14	140	140
Hasselbacken	—	—	—	—	2,—	500	14	70	70
Roligheten	—	—	—	—	2,25	1 000	14	140	140
Bistorps Gård	13,—	600	19	114	40,—	6 000	20	1 200	1 314
Sliparbol	2,—	150	19	28	4,—	1 000	14	140	168
Stora Ölång	2,—	300	19	57	4,—	1 000	14	140	197
Haddetorp	1,75	150	19	28	4,—	300	14	42	70
Ölångstugan	—	—	—	—	0,50	100	14	14	14
Stora Land	1,—	200	19	38	2,50	300	14	42	80
Åsatorp	0,50	100	19	19	3,50	800	14	112	131
Ås	2,50	300	19	57	8,—	1 200	14	168	225
Gate	6,—	300	19	57	20,—	1 500	14	210	267
Gate Soldattorp	—	—	—	—	2,—	500	14	70	70
Finnhult	0,50	100	19	19	2,50	300	14	42	61
Finninge	5,—	400	19	76	12,50	1 000	14	140	216
Finningestugan	—	—	—	—	0,50	200	14	28	28
Finnstorp	—	—	—	—	1,—	100	14	14	14
Kristinetorp	—	—	—	—	1,—	50	14	7	7
Bondgål	—	—	—	—	2,5	500	14	70	70
Birhållstorp	—	—	—	—	3,—	800	14	112	112
Karstorp	—	—	—	—	2,25	600	14	84	84
Baggemon	0,75	50	19	9	3,—	700	14	98	107
Tovekärr	1,25	200	19	38	3,50	800	14	112	150
Kilsbacken	—	—	—	—	1,—	200	14	28	28
Kronor	—	—	—	664	—	—	—	4 872	5 536

§ 5.

Härefter beslöts att tillställa riksdagsmännen i andra kammaren, herrar E. Laurén, G. Olsson i Ramsta, C. J. Johansson i Uppmälby och H. Andersson i Johannesnäs, var sitt protokollsutdrag, varjämte uppdrogs åt arrendatorerna Albin Lindén, Arvid Karlsson och torparen Nils Andersson att uppsätta en skrivelse med vördsam anhållan till dessa våra representanter uti riksdagen, att de ville väcka motion om samt medverka till lag, som berättigar brukare, från vilken jakträtten är undantagen, möjlighet att erhålla ersättning för skada, som uppkommit genom älgens avbetande och nedtrampande av växande grödor.

Högsjö som ovan

Alb. Lindén.

Justerat:

Arvid Karlsson.

Nils Andersson.

